

Студијски програм : Образовање струковних васпитача за рад у предшколским установама
Назив предмета: Социологија детињства
Наставник/наставници: др Садуша Реџић
Статус предмета: изборни, II семестар
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање студената са тезама о детету и детињству као билошком чињеницом и друштвеним конструктом, као и бројним друштвеним последицама, и последицама по дете, које доноси издвајање детета из света одраслих.
Исход предмета Студенти стичу свест о томе да дете и детињство нису тек биолошка појава. Сазнање о развоју друштвеног конструкта детета и детињства омогућава будућим васпитачима да разумеју положај детета у савременом друштву, његов однос са родитељима, и ширим друштвеним и културним миљеом у коме живи, па самим тим и његове друштвено одређене потребе и понашања. У стању су да препознају маргинализацију или злоупотребу детета, знају им узроке, што им омогућава потенцијал за реаговање на такве ситуације. Упознавање са различитим вредовањем детета и детињства крој историју и у различитим културама подстичу формирање сопственог вредносног става који усмерава будући рад васпитача.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам детета и детињства. Дете и детињство као билошка чињеница и друштвени конструкт. Аргументација оба става о детињству и анализа њихове исправности и научне прихватљивости. Историјски ток формирања представа о детету и детињству. Проблеми и противуречности савременог детињства у породици и друштву. Видови експлоатације и злоупотребе детета у прошлости и савременом друштву. Заштита детета у савременим друштвима. Дете у простору и друштвеним односима у вртићу. <i>Практична настава</i> Вежбе садржајем прате теоријску наставу и подстичу вредносна преиспитивања ставова према детету у друштву, породици и вртићу, обогаћујући фонд знања студената, подстичући на формирање сопствених ставова код студената у смеру толеранције и најбољег могућег приступа детету и његовом што садржајнијем и слободнијем развоју. Подстицање дијалога међу студентима о задатим темама, повезивање са могућим ситуацијама или проблемима у вртићу у циљу подстицања њиховог разумевања и решавања.
Литература Томановић, Смиљка, Тодоровић, Зорана (2004). Социологија детињства: социолошка хрестоматија. Београд : Завод за уџбенике и наставна средства. Кон, И.С. (1991). Дете и култура. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Препоручена литература Лазаревић Милијана, Маловић Марија (2021). Пракса куповине дечијих играчака из угла одраслих. Истраживања у педагогији, вол. 11, бр. 1, стр. 278-296. Томановић, Смиљка (2015). Концептуализација свакодневног живота из перспективе социологије детињства. Кругови детињства : часопис за мултидисциплинарна истраживања детињства. (бр. 1-2, 2015, стр. 74-79) Аријес, Ф. (1989).Векови детињства. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Јерончић Милица М. (2015). Савремени концепт детињства - институционализација, фамилизација и индивидуализација. Синтезе - часопис за педагошке науке , књижевност и културу. 2015, вол. 4, бр. 8, стр. 11-30. Ненадић Миле (2014). Детињство и друштво одраслих нова међугенерациска трансмисија културе и нова стратегија учења. Синтезе - часопис за педагошке науке , књижевност и културу 2014, вол. 3, бр. 5, стр. 5-20. Тодић, Миланка (2015), Модерно дете и детињство. Модели фотографске репрезентације детета, Београд: Службени гласник. Маринковић, С. (2003) Модел детета у Конвенцији о правима детета у поређењу са положајем и представама о детету у нашој култури. Зборник радова Учитељског факултета, Ужице, бр. 4, стр. 99-107. Требишанин, Жарко (2015). Промене у схватању детета у српској култури у последњих двадесет пет година. Примењена психологија. Стр. 549- 563. Семиз, Марина Ж., Чутовић, Мирјана (2020). Представе о детету у читанкама за трећи и четврти разред основне школе. Иновације у настави: часопис за савремену наставу. Год. 33, бр. 3, 2020, стр. 124-143. Ристић Бранко С. (2019). Ванвременост - прича о моралном, духовном и естетском у српској књижевности за децу - или занимљиво неподучавајуће штиво. Зборник радова Учитељског факултета Призрен-Лепосавић, 2019, бр. 13, стр. 13-18. Радовић, Светлана (2015). Град, место за дете или дечје место-просторни аспекти институционализације детињства из перспективе деце. Кругови детињства: часопис за мултидисциплинарна истраживања детињства. бр. 1-2, стр. 80-97.